

Til: Fakultetsstyret
Fra: Fakultetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Tilgang: Åpen
Notatdato: 8. september 2021
Møtedato: 16. september 2021

Ref.: 2020/6700
Saksbehandler: BAARDKJO

Revidert budsjett 2021 – Disponering av akkumulert mindreforbruk

Det vises til redegjørelse gitt ifm. rapportering 1. tertial 2021 (sak 4 i fakultetsstyremøtet 17. juni), der det ble orientert om at Kunnskapsdepartementet fra 2021 vil trekke tilbake udisponerte midler ut over 5 % av årets bevilgning fra universiteter og høyskoler, som følge av voksende akkumulerte mindreforbruk. Ved UiO har det tidligere i år vært anslått at volumet av ubrukte midler kan beløpe seg til 100 MNOK ut over de 5 % (ca 300 MNOK av en årlig bevilgning på ca 6 mrd. kroner) som man tillates å overføre til neste år.

UiO har redegjort for at de ubrukte midlene ved UiO befinner seg ute på fakultetene (i varierende omfang), og har varslet at det følgelig er fakultetene som vil måtte tåle en tilsvarende inndragning av midler når UiO skal tilbakebetale sin andel.

UiO har det siste halvåret jobbet intenst med å ta i bruk et nytt økonomi og lønnsystem, basert på at man etter pålegg fra Departementet nå kjøper disse tjenestene fra DFØ (Direktoratet for økonomistyring). Som følge av relativt store problemer med innføringen er implementering av nye prognoseverktøy enda ikke fullført, og fakultetet opplever – som hele UiO – at prognoser for 2021 derfor er usikre.

Nåsituasjonen

Fakultetet hadde ved inngangen til 2021 et akkumulert mindreforbruk på 33,8 MNOK. Ved rapportering 1. tertial var prognosen for 2021 et samlet mindreforbruk på 20-25 MNOK. Ca 10 MNOK av dette ville iht prognosene befinne seg på fakultetsnivået, mens de resterende midlene vil være fordelt ujevnt på grunnenhetene. Det vises også her til Rapportering 1. tertial 2021 (sak 4 i fakultetsstyremøtet 17. juni).

Basert på en helhetlig vurdering av situasjonen vurderer fakultetsledelsen det som overveiende sannsynlig at det akkumulerte mindreforbruket ved utgangen av året vil være minst 25 MNOK, og dermed minst 10 MNOK mer enn den grensen på ca. 15 MNOK som fakultetet kan tillate seg

innenfor en bevilgningsøkonomi på ca. 300 MNOK. Det vises for øvrig til egnen styresak om dette (Rapportering 2. tertial 2021).

Fakultetet står overfor en situasjon der man kan tenke seg to ytterpunkter for handlingsrommet:

- Nullalternativet er å bare holde fast ved de opprinnelige budsjetter og planer og bare akseptere at midler trekkes tilbake ved nyttår.
- Det mest radikale alternativet vil være å iverksette så mange tiltak at man er helt trygge på at det ikke vil være igjen midler som kan trekkes tilbake. Potensielt kan man da ende opp med et overforbruk, som iht UiOs retningslinjer for økonomiforvaltning vil måtte dekkes inn over de kommende års budsjetter.

Mellom disse ytterpunktene finnes det mange ulike alternativer med varierende grad av risikoer knyttet til seg; risiko for å bruke mer enn man har og risiko for ikke å utnytte det man faktisk har.

En samlet fakultetsledelse har vurdert det som uforsvarlig forvaltning av fakultetets midler å forholde seg helt passivt («Nullalternativet»), selv om dette er det økonomisk tryggeste. Prognosene pr i dag er som nevnt at vi vil ha et underforbruk som er 10 MNOK høyere enn det vi vil kunne videreføre. Å ikke forsøke å omsette dette i faglig virksomhet, finner ledelsen ikke å kunne forsvare.

Samtidig er det avgjørende for fakultetsledelsen å ikke iverksette tiltak som potensielt setter fakultetets faglige virksomhet i en vanskelig situasjon.

Fakultetet vil som en del av bildet også rette fokus mot spørsmålet om finansiering av mulige fremtidige SFF'er. Det forrige dekanatet hadde i utgangspunktet gitt tilsagn om at de akkumulerte midlene ville bli disponert som tilskudd til både en eventuell SFF ved UV-fakultetet (søknad sendt inn med utgangspunkt i CEMO og deler av ISP) og dersom HF skulle få tilslag på den søknaden der IPED er med som partner. Samlet er det gitt tilsagn om ca 10-15 MNOK (avhengig av om man får tilslag på bare én søknad eller på begge).

Med Departementets beslutning om å inndra underforbruk er det ikke lenger mulig å sette midler til side på den måten som lå til grunn for tilsagnet. En innfrielse av de tilsagnene som er gitt vil altså uansett måtte realiseres over fakultetets årlige driftsbudsjetter de kommende årene (fra og med 2023). Det vil bli vanskelig dersom fakultetet disponerer mer enn de 10 MNOK som man antar vil være tilgjengelig.

Konklusjonen er at fakultetsledelsen foreslår aktiviteter innenfor en kostnadsramme der vi så godt som mulig legger oss opp mot det forventede volum av mindreforbruk som ellers vil bli inndratt.

Alternativ bruk av midlene

De to hovedkategoriene av tiltak man kan bruke midler på er tilsetting og engasjement av personell på den ene siden, og kjøp av varer og tjenester på den andre.

Volumet som skal disponeres i denne saken er formidabelt når man også tar hensyn til tidsperspektivet. 10 MNOK disponert over 4 måneder tilsvarer 2,5 MNOK pr måned, og med utgangspunkt i en kostnad på 55.000 pr måned for en universitetslektor (inkl. sosiale utgifter) og 8.000 pr. måned for en læringsassistent i 20 % stilling tilsvarer det disponible beløpet altså eksempelvis 45 lektorer eller godt over 300 læringsassistenter.

UiO har i forbindelse med koronaen og overgang til digitalisert undervisning stilt midler til rådighet for enhetene slik at man har kunne engasjere flere læringsassistenter. Enhetene har jobbet med dette over tid og har styrket stabene sine allerede. Det er urealistisk å klare å styrke dette tiltaket ytterligere på så kort varsel og i det omfang som den nye situasjonen tilsier. At tiltaket har en tydelig avgrensning på 4 måneder styrker denne vurderingen. Tilsetting av andre aktuelle kategorier ansatte i midlertidige stillinger (f.eks. lektorer) er så tidkrevende prosesser at det vil være liten eller ingen effekt av tiltaket før året er omme.

Fakultetet har etter dette konkludert med at det er kjøp av varer og tjenester som er den eneste realistisk gjennomførbare måten å disponere mindreforbruket på.

Tiltak fram til nå

Fakultetet forventer i årene fremover at digitalisert undervisning – både heldigital og hybrid – vil øke i omfang. Digitalisering av forskningen er en like tydelig trend, og ved UV-fakultetet ikke minst i form av massiv bruk av video. Det foreslås derfor at det er på dette hovedområdet tiltak iverksettes.

En helt avgjørende infrastruktur for å kunne realisere digitalisering med tilstrekkelig kvalitet er at nettverkene i byggene våre er dimensjonert tilstrekkelig, og realisert med riktig teknologi. I dialog med USIT har fakultetet derfor allerede iverksatt en oppgradering av nettverket på Helga Eng's hus. Kostnaden er estimert til 1,3 MNOK, og den budsjettmessige dekningen for dette begrensede tiltaket er en kombinasjon av midler satt av til strategiske tiltak og dekanens generelle fullmakt til å disponere inntil 1 MNOK ut over vedtatt budsjett.

I tillegg til dette strakstiltaket har dekanen nedsatt en arbeidsgruppe ledet av visedekan Crina Damsa og fakultetsdirektøren. Oppdraget har vært å legge en plan for en digital opprusting av fakultetet, med hovedvekt på undervisningsarealer. Gruppen vurderer også andre områder (forskning, formidling og daglig drift – eksempelvis opprusting av møterom).

Arbeidsgruppen har hatt deltakere fra fakultetets fagmiljøer, IT-seksjonen og Økonomiseksjonen, samt at det har vært stilt ressurser til rådighet fra både USIT, LINK, Eiendomsavdelingen og Innkjøpsseksjonen ved UiO sentralt. Gruppen har som en del av sitt arbeid vært på en halvdags omvisning i det nye Domus Juridika i sentrum. Det er også engasjert en ekstern interiørarkitekt i prosjektet.

Fram til midten av juli utarbeidet gruppen et konkurransegrunnlag for etablering av en oppgradert infrastruktur for IT/AV i undervisningsrommene. Det er her lagt opp til at det etableres en felles plattform for alle rom, som dermed sikrer et enhetlig grensesnitt for alle brukere. Løsningen

omfatter lyd, bilde (videokamera og prosjektører) og styringssystemer i tråd med de nyeste anskaffelsene ved UiO. Det legges opp til at alle rom får fastmonterte katetre, slik at utstyret som installeres blir tilstrekkelig robust mot ytre, mekaniske påvirkninger. Løsningen innebærer også at enkelte seminarrom i U-etasjen og i 2. etasje i Helga Engs hus innredes/møbleres mer individuelt, og slik at 4 av rommene får status som «undervisningslab». Målet er at man etter oppgraderingen både skal støtte opp under dagens undervisningspraksiser og legge til rette for eksperimentering og utvikling av nye praksiser.

Fakultetet har mottatt 2 tilbud fra aktuelle leverandører av AV-utstyr, og har på bakgrunn av en vektning av funksjonelle krav, pris og leverandørens dokumenterte kompetanse og leveringsevne valgt den ene av disse som kontraktspartner. Av hensyn til framdriften (det er kritisk for økonomien at alt arbeid er utført og fakturert innen utgangen av året) er det undertegnet kontrakt for denne delen av prosjektet, som har en kostnadsramme på ca. 2,2 MNOK.

Tiltak som foreslås gjennomført

Som det fremgår av det som allerede er gjort, er det forutsatt at det kjøpes inn nye katetre (hev/senk), samt at det jobbes med møbleringsløsninger for undervisningslabene. Disse rommene skal også utstyres med AV-utstyr ut over den grunnpakken som alle rom utstyres med.

I tillegg til at seminarrommene foreslås opprustet, er det også foreslått gjøre mer aktiv bruk av vrimlearealene i bygget, herunder den store foajeen. Disse foreslås det at utstyres med møbler som fasiliteter selvorganisert studentarbeid i grupper, samt bibliotekshjørner, etter inspirasjon fra bl.a. Universitetsbiblioteket i Georg Sverdrups hus og vår egen nyetablerte læringscenter i 2. etasje.

Arbeidsgruppen vurderer også å gjennomføre en oppgradering av kollokvierommene i kjelleretasjen, men her er det nødvendig med ytterligere avklaringer av betingelsene for bruk før man kan gå videre.

For å bedre kvaliteten på auditorieundervisning som strømmes direkte eller som tas opp for senere publisering har arbeidsgruppen fått gjennomført akustiske målinger i auditoriene. Multiconsult har levert en rapport som innebærer flere bygningsmessige endringer. Disse er for omfattende til at de lar seg realisere inneværende år, og det er dessuten Eiendomsavdelingen som er de som normalt bekoster denne typen arbeider. Denne delen av prosjektet er derfor utsatt inntil videre. Det foreslås imidlertid at noe av IT-infrastrukturen også i auditoriene oppgraderes slik at brukergrensesnittet i disse rommene blir likt med de øvrige, samt at det gjennomføres en utskifting av katetre i auditoriene slik at brukergrensesnittet totalt sett blir likt med øvrige undervisningsrom.

Som det fremgår er prosjektet sammensatt av flere moduler. Hver modul har en anslått kostnadsramme fra 0,5 og opp mot 4 MNOK. Til sammen er det anslått at tiltakene som er skissert vil beløpe seg til ca 10 MNOK. Dette er det beløpet fakultetet pr. i dag anslår vil overstige de 15 MNOK i mindreforbruk (5 % av en årlig bevilgning på ca 300 MNOK), og som ellers vil inndras.

Oppsummering og konklusjon

Som det fremgår er prosjektet modulært, noe som bidrar til at man vil kunne ha en bedre kontroll med det totale kostnadsnivået enn om det var et «alt eller ingenting». Det er også nedlagt et betydelig arbeid i å utarbeide kravspesifikasjoner og konkurransegrunnlag for anskaffelsene. Det er fakultetsledelsens vurdering at å fortsette det arbeidet som er påbegynt, all den tid det ikke er avdekket forhold som tilsier at dette er uforsvarlig. Med mindre det i løpet av høsten dukker opp forhold som tilsier noe annet er målet også å fullføre det som er beskrevet her.

Dersom mindreforbruket skulle stige ytterligere, vil fakultetet i all hovedsak søke å identifisere ytterligere tiltak som kan bidra til å øke kvaliteten på alle fakultetets virksomhetsområder.

Fakultetet vil i samarbeid med Innkjøpsseksjonen ved UiO sentralt gjøre alt som er mulig for å redusere risikoen i prosjektet, herunder så langt som mulig å legge inn klausuler i kontraktene med leverandørene om at bestillinger kan kanselleres uten forvarsel dersom det viser seg at man ikke kan levere innen årets utløp, som forutsatt.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret gir sin tilslutning til at den delen av fakultetets akkumulerte underforbruk som forventes å overstige 5 % av årlig bevilgning, disponeres til oppgradering av undervisningsarealer og digital infrastruktur iht. de planer som fremgår av fakultetsdirektørens notat av 30. august.

Med hilsen

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Bård Kjos
+4722858240, bard.kjos@uv.uio.no